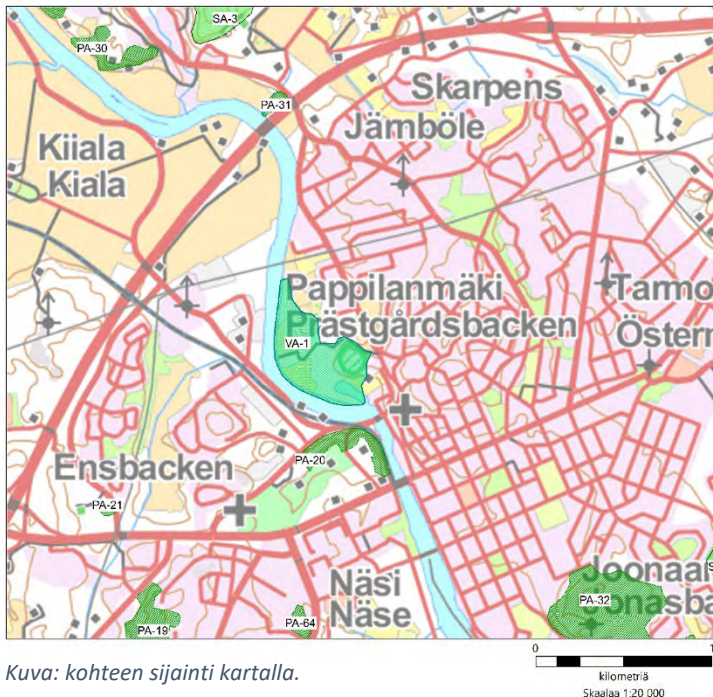

Sijainti ja kuvaus

Porvoonjokivarressa, välittömästi Vanhan Porvoon luoteispuolella. Iso ja Pikku Linnamäki ovat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita harjumuodostumia. Iso Linnamäellä on sijainnut ilmeisesti 1300-luvulla rakennettu linnoitus ja Pikku Linnamäellä kalmisto. Maari on Porvoonjoen matala lahti (muinaissatama). Pinta-ala 20 ha. Omistajia Porvoon kaupunki ja Suomen valtio.

Kuva: kohteen sijainti kartalla.

Kasvillisuus ja luontotyytit

Iso Linnamäellä kasvaa vanhaa, komeaa männikköä. Sen pohjoispuolinen metsäalue on kosteaa lehtoa ja eteläpuolella on avoin ketoalue, jossa kasvaa myös kulttuurikasvilajistoa. Pikku Linnamäen maasto on lehtomaista kangasta ja sen puustoa harvennettu. Pikku Linnamäen eteläpuolella on kosteaa suurruohoniittyä. Maarista löytyy monipuolista vesikasvilajistoa.

Alueella havaittuja uhanalaisia ja huomionarvoisia lajeja

Keltakynsimö (EN), keltamatar (VU), ketoneilikka (NT), ketonoidanlukko (NT), niittyluhtalitukka (NT), ojatädyke (NT), kohokkipussikoi (EN), nuokkukohokkipussikoi (EN), loistokaapuyökkönen (VU), marunakaapuyökkönen (NT), marunalattakoi (NT), oliivineilikayökkönen (NT), pikkusieppo (dir). Alueelta on löydetty yli 40 myrkkypistiäislajia.

Luonto-, maisema- ja virkistysarvot

Linnamäkien ketokasvillisuus sekä Maarin ranta- ja vesikasvillisuus on edustavaa ja monimuotoista. Alue on olennainen osa Porvoonjokilaakson kansallismaisemaa. Alueelta löytyy harvinaisia paahdeympäristöjen hyönteisiä. Runsas virkistyskäyttö aiheuttaa maaston kulumista etenkin Iso Linnamäellä.

Suojelutilanne

Iso ja Pikku Linnamäki on suojeltu muinaismuistolain nojalla ja ne kuuluvat valtioneuvoston vahvistamaan harjensuojeluohjelmaan. Alue kuuluu lisäksi Natura 2000 -ohjelmaan ja se on osa Porvoon kansallista kaupunkipuistoa.

Maankäyttösuositus

VU/s

Lähteet ja lisätiedot

Ahola, A. 2015: Maarin kasvillisuusselvitys vuonna 2014. Faunatica Oy:n raportti. 28 s. + liite.

Vauhkonen, M., Lammi, E., Routasuo, P. & Savola, K. 2011: Porvoon kansallisen kaupunkipuiston luontoselvitykset 2010-2011. Ympäristösuunnittelu Enviro Oy. 96 s.

Nupponen, K., Sundell, P.R. & Nieminen, M. 2011: Uhanalaisten hyönteisten selvityksiä Porvoon kaupunkipuiston alueella 2010. Faunatica Oy. 10 s. + liitteet.

Pykälä, J. & Bonn, T. 2000: Uudenmaan perinnemaisemat. Suomen ympäristökeskus. Alueelliset ympäristöjulkaisut nro 178. 367 s.

Nironen, M., Bäck, S. & Mäkelä, K. 1987: Porvoon kaupungin rakentamattomien alueiden kasvillisuus. Luontotutkimus Enviro Oy. 49 s. + liitteet (8)

Kuva: Maari.

Kuva: Linnamäen maastonmuodot johtuvat paikalla muinoin sijainneesta linnoituksesta.

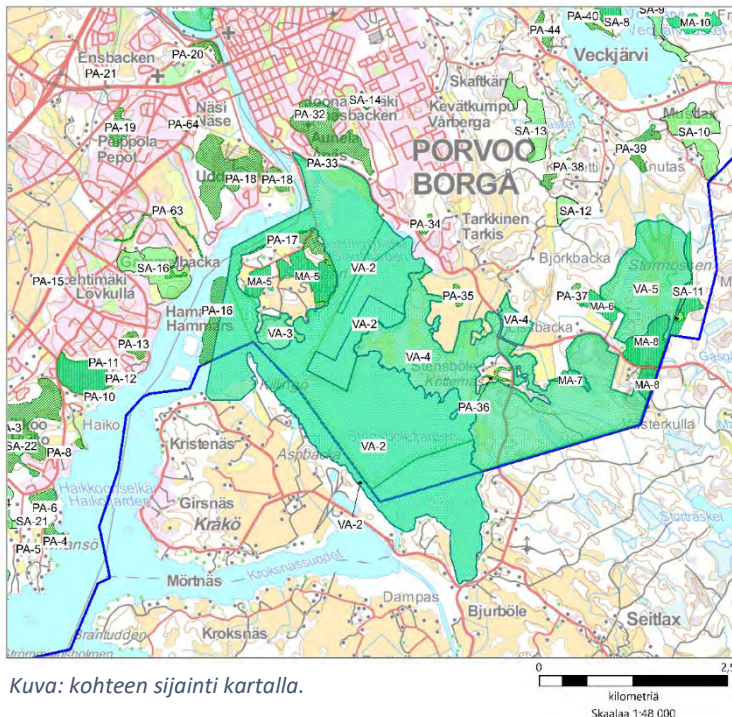
Kuva: Iso Linnamäki ja alueen suurruohoniittyä.

RUSKIS-STENSBÖLENLAHTI

VA-2

Sijainti ja kuvaus

Porvoonjoen suistossa sijaitseva laajojen ruovikoiden ja matalien merenlahtien muodostama suojelualue, joka on linnustollisesti erittäin arvokas. Pinta-ala 836 ha. Omistajia Porvoon kaupunki ja yksityiset tahot.

Kuva: kohteen sijainti kartalla.

Kasvillisuus ja luontotyytit

Ruskis on pääosin umpeenkasvanutta ruovikkoa, jonka pohjoisosa on laitumena. Kaupunginselkä ja Stensbölenselkä ovat pääosin avointa vesialuetta. Alueen vesikasvillisuustyyppijä ovat ruovikko, ruokoluhta, kelluslehtikasvusto, kaislikko, osmankäämikasvustot, uposkasvillisuus ja rantaniitty. Luontodirektiivin luontotyyppijä suistossa ovat jokisuistot, vaihettumissuot, rantasuot ja kosteat suurruohonitit.

Alueella havaittuja uhanalaisia ja harvinaisia lajeja

EU:n direktiivilajeista alueella pesivät kaulushaikara, laulujoutsen, ruskosuohaukka, luhtahuitti ja kurki. Alueella säännöllisesti tavattuja direktiivilajeja ovat mm. mustakurkku-uikku, uivelo, suokukko ja liro. Muista harvinaisista ja vaateliaista lajeista alueella pesivät mm. heinätavi, lapasorsa, punajalkaviklo ja rastaskerttunen. Alueella on tavattu saukkoa ja viitasammakkoa, jotka ovat myös EU:n direktiivilajeja. Harvinaisista kasveista suistossa esiintyy välkevita.

Luonto-, maisema- ja virkistysarvot

Alue on erittäin arvokas lintujen pesimä- ja levähdysalue, joka kuuluu Natura 2000 –verkkoon sekä valtakunnalliseen lintuvesiensuojeluohjelmaan. Porvoonjoen suisto on maakunnallisesti tärkeä harmaa-haikaran ja kyhmyjoutsenen kerääntymisalue ja tärkeä hanhien ja kahlaajien levähdysalue. Ruskis on luokiteltu kansainvälisesti arvokkaaksi kosteikkoalueeksi (Ramsar). Alueella on EU:n luontodirektiivin suojeltavia luontotyyppijä. Ranta-alueilla on neljä lintutornia.

Suojelupäätökset

Uudenmaan lääninhallitus 25.6.1945 (Ruskis), Uudenmaan ympäristökeskus 1.3.1996 ja 18.12.2009. Alue kuuluu Porvoon kansalliseen kaupunkipuistoon.

Maankäyttösuositus

SL

Lähteet ja lisätiedot

Leivo, M. 2021: Porvoonjoen suiston linnustaselvitys keväällä 2021. Uudenmaan ELY-keskus. 31 s. + liitteet.

Lehtiniemi, T., Leivo, M. & Sundström, J. 2013: Porvoon seudun maakunnallisesti arvokkaat lintukohteet. Porvoon seudun lintutieteellinen yhdistys. 13 s.

Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2005: Porvoonjoen suiston - Stensbölen hoito- ja käyttösuunnitelma. 85 s.

Koskimies, P. 1999: Porvoon Ruskiksen-Stensbölefjärdenin linnusto. Uudenmaan ympäristökeskus. Alueelliset ympäristöjulkaisut nro 142. 97 s.

Nironen M. & Heinonen, M. 1991: Stensbölen kartanon alueen luontoselvitys. Luontotutkimus Enviro Oy. 31 s. + liitteet.

Nironen, M., Bäck, S. & Mäkelä, K. 1987: Porvoon kaupungin rakentamattomien alueiden kasvillisuus. Luontotutkimus Enviro Oy. 49 s. + liitteet (8).

Kuva: Ruskis Rantakadun suunnasta katsottuna.

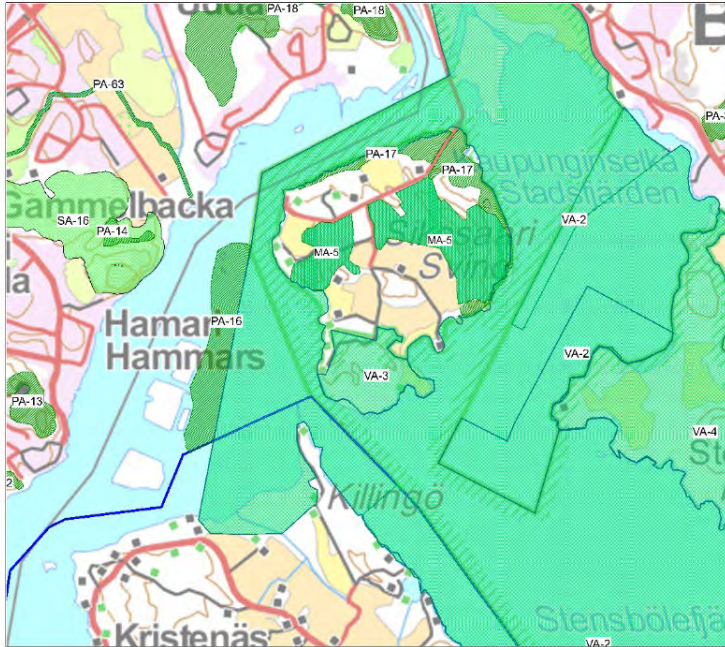
Kuva: Stensbölenlahti on arvokas lintujen pesimä- ja levähdysalue.

SIKOSAAREN ETELÄINEN METSÄ

VA-3

Sijainti ja kuvaus

Sikosaaren eteläosassa sijaitseva luonnonsuojelualue. Metsäalueen maaperä on kivistä ja monin paikoin esiintyy suuria siirtolohkareita. Pinta-ala 15 ha. Omistaja Porvoon kaupunki.

Kuva: kohteen sijainti kartalla.

Kasvillisuus ja luontotyypit

Puusto on pääosin vanhaa kuusikkoa ja metsätyyppeinä vallitsevat lehtomainen kangasmetsä (OMT) ja tuoretta kangasmetsää MT. Alueella on runsaasti lahoppua. Kenttäkerroksessa runsaasti mustikkaa, puolukkaa, käenkaalia ja oravanmarjaa. Alueella myös yksi laajempi luhtaneva.

Alueella havaittuja uhanalaisia ja harvinaisia lajeja

Ei merkintöjä.

Luonto-, maisema- ja virkistysarvot

Suojeltu metsäalue kuuluu Natura 2000-verkostoon ja se edustaa Etelä-Suomessa harvinaisia vanhoja, runsaasti lahoppua sisältäviä luonnonmetsiä. Läheiset suojelualueet (Ruskis-Stensbölenlahti, Stensböle) ja alueen luonnontilaisuus lisäävät kohteen luonnonsuojelullista arvoa. Metsä on myös osa Porvoon kansallista kaupunkipuistoa. Alueella on maisemallista merkitystä ja sen virkistyskäyttö on melko runsasta.

Suojelupäätös

14.12.1990 (Uudenmaan lääninhallitus).

Maankäyttösuositus

SL

Lähteet ja lisätiedot

Vauhkonen, M., Lammi, E., Routasuo, P. & Savola, K. 2011: Porvoon kansallisen kaupunkipuiston luontoselvitykset 2010-2011. Ympäristösuunnittelu Enviro Oy. 96 s.

Salminen, J. 2010: Itä-Uudenmaan maakunnallisesti arvokkaat luonnonympäristöt (MALU). Loppuraportti. Itä-Uudenmaan liitto. 147 s.

Nironen, M., Bäck, S. & Mäkelä, K. 1987: Porvoon kaupungin rakentamattomien alueiden kasvillisuus. Luontotutkimus Enviro Oy. 49 s. + liitteet.

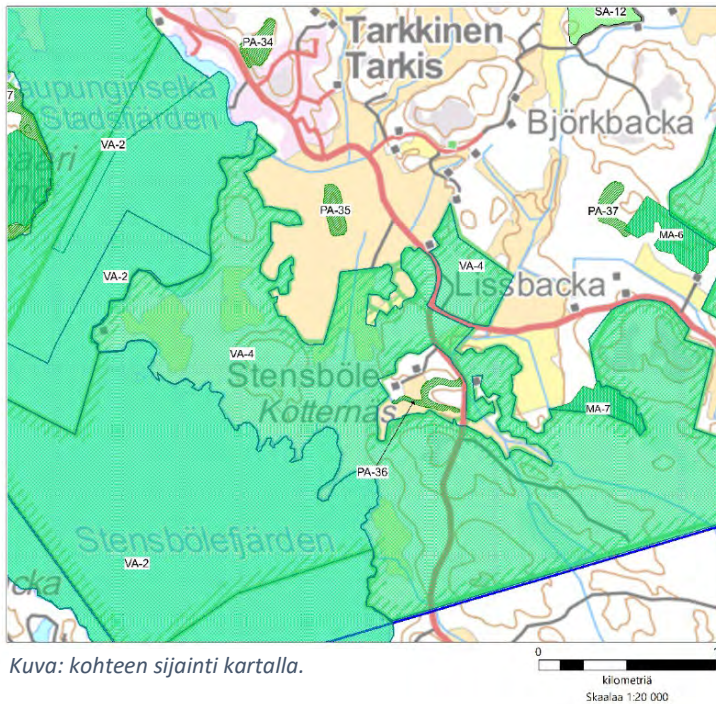
Kuva: alueen keskiosassa on pieni puuton suo.

Kuva: Suojelualueen vanhaa kuusikkoa.

Sijainti ja kuvaus

Tarkkisten ja Bjurbölen kylien välimaastossa sijaitseva laaja suojelualuekokonaisuus, johon kuuluu lehtoja, vanhoja metsiä, rantaniittyjä ja –ruovikoita, laidunmaita sekä kallioalueita. Pinta-ala 234 ha. Omistaja Svenska Litteratursällskapet i Finland rf.

Kuva: kohteen sijainti kartalla.

Kasvillisuus ja luontotyytit

Stensbölen metsät ovat pääosin havupuuvaltaisia mustikkatyytin (MT) ja käenkaali-mustikkatyytin (OMT) kangasmetsiä, osin varsin kivikkoisia. Natura 2000 –luontotyyteistä Stensbölessä on luonnonmetsiä, metsäluhtia, lehtoja, silikaattikallioita, jalopuumetsiä ja puustoisia soita. Alueella on myös laidunnettuja niittyjä ja ketoja, joiden lajistoon kuuluvat mm. pystykiurunkannus, mukulaleinikki ja pölkkyruoho.

Alueella havaittuja uhanalaisia ja harvinaisia lajeja

Stensbölessä on runsaasti uhanalaisia ja harvinaisia sieni-, sammal- ja jäkälälajeja, kuten kauharustojäkälä (CR), mehikäpä (NT), haapariippusammal (VU), koivunhuhmarjäkälä (VU) ja häränkieli (NT). Uhanalaisista perhosista alueella viihtyy mm. siirtoistutettu pikkuapollo (VU). EU:n lintudirektiivin lajeista Stensbölessä ovat pesineet harmaapäätikka, idänuunilintu, kirjokerttu, kurki, mehiläishaukka, pikkulepinkäinen, pikkusieppo, pyy, ruiskäkö sekä palokärki. Uhanalaisista linnuista alueella on pesinyt valkoselkätikka (VU). Suurin osa osayleiskaava-alueella havaituista uhanalaisista lajeista on löydetty Stensbölen suojelualueilta.

Luonto-, maisema- ja virkistysarvot

Ekuddenin (Stensböle I) alueella on tammi- ja metsälehmusmetsää, joka kuuluu valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan. Stensböle V, VI ja VII kuuluvat valtakunnalliseen vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Stensböle III (Stensbölefjärden) kuuluu vesialueeltaan valtakunnalliseen lintuvesiensuojeluohjelmaan. Stensböle I, II, III, IV, VI ja VII kuuluvat Natura 2000-verkostoon ja Porvoon kansalliseen kaupunkipuistoon. Ekuddenin (Stensböle I) alueella kulkee luontopolku, jonka varressa sijaitsee lintutorni.

Suojelupäätökset

Uudenmaan ympäristökeskuksen päätökset 25.3.1992 (I), 28.12.1994 (II), 1.3.1996 (III), 12.7.1996 (IV), 30.3.1998 (V), 24.6.1999 (VI), 5.5.2000 (VII)

Maankäyttösuositus

SL

Lähteet ja lisätiedot

Savola, K. & Kolehmainen, K. 2009: Stensbölen alueen kääpäselvitys 2008. Metsähallitus. 16 s. + liitteet.

Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2005: Porvoonjoen suiston - Stensbölen hoito- ja käyttösuunnitelma. 85 s.

Koskimies, P. 1999: Porvoon Ruskiksen-Stensbölefjärdenin linnusto. Uudenmaan ympäristökeskus. Alueelliset ympäristöjulkaisut nro 142. 97 s.

Nironen M. & Heinonen, M. 1991: Stensbölen kartanon alueen luontoselvitys. Luontotutkimus Enviro Oy. 31 s. + liitteet.

Kuva: Stensbölen niittyjä ja ruovikoita.

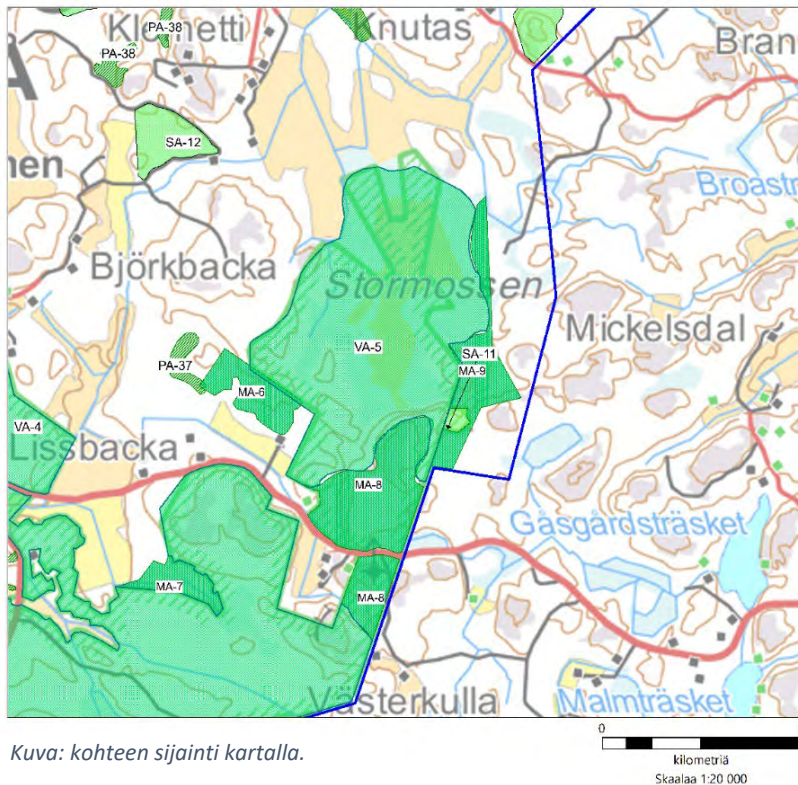
Kuva: metsää Stensbölen suojelualueella.

STORMOSSEN I, II, III, IV

VA-5

Sijainti ja kuvaus

Epoontien pohjoispuolella sijaitseva laaja suoalue, joka rajautuu eteläosastaan Stensbölen suojelualueisiin. Suurin osa suojelualueesta on keidassuota. Alueen pinta-ala 80 ha ja se on pääosin yksityisessä omistuksessa. Muita omistajia ovat Porvoon kaupunki ja Suomen valtio.

Kuva: kohteen sijainti kartalla.

Kasvillisuus ja luontotyytit

Ojittamaton, laaja keidassuo, joka edustaa Rannikko-Suomen tyypillisiä konsentrisia kermikeitaita. Alueen suoyhdistymässä on edustettuna ainakin seuraavia suotyyppisiä: isovarpuinen räme (IR), rahkaräme (RR), tupasvilläräme (TR), rahkaneva (RN), lyhytkortinen neva (LkN) ja suon laiteilla useita erilaisia korpityyppejä.

Alueella havaittuja uhanalaisia ja huomionarvoisia lajeja

Vaarantuneeksi luokiteltu perhoslaji rämekarvajalka (VU). Alueella pesii tai on pesinyt suuria petolintuja, kuten hiirihaukka ja viirupöllö.

Luonto-, maisema- ja virkistysarvot

Stormossenin kaltaiset laajat, luonnontilaiset suoalueet ovat Etelä-Suomessa harvinaisia. Alue kuuluu kokonaisuudessaan Natura 2000 -verkostoon ja Porvoon kansalliseen kaupunkipuistoon sekä pääosiltaan valtakunnalliseen soidensuojeluohjelmaan. Suojelualueen halki kulkee ulkoilureitti.

Suojelupäätökset

Uudenmaan ympäristökeskuksen päätökset 26.4.1993 (I), 23.9.1998 (II), 27.11.1998 (III), 20.12.1999 (IV).

Maankäyttösuositus

SL

Lähteet ja lisätiedot

Nironen M. & Heinonen, M. 1991: Stensbölen kartanon alueen luontoselvitys. Luontotutkimus Enviro Oy. 31 s. + liitteet.

Pietiläinen, M. 1984: Porvoon mlk:n luonnoninventointi 1982-1983. Tutkimusraportti. 108 s. + liitteet.

Kuva: Stormossenin kaakkoisreunaa.

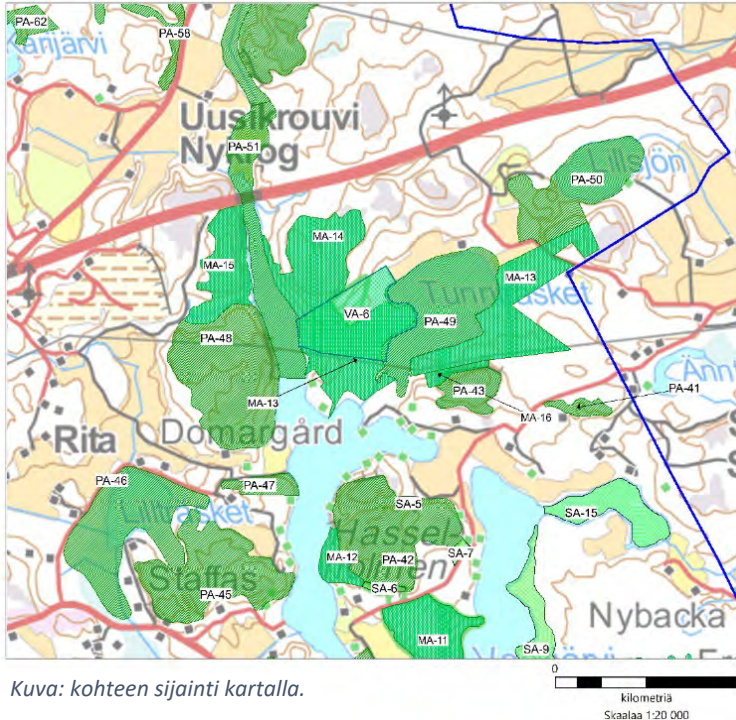
kuva: Stormossenin luoteisreunaa.

TUNGTRÄSKIN METSÄ

VA-6

Sijainti ja kuvaus

Veckjärven ja Tunträsketin välissä sijaitseva suojeltu metsäalue. Pinta-ala 20 ha. Pääosin Suomen valtion omistuksessa, osan alueesta omistaa Porvoon kaupunki.

Kuva: kohteen sijainti kartalla.

Kasvillisuus ja luontotyytit

Alue on kasvillisuudeltaan vanhaa kuusivaltaista lehtoa ja lehtomaista kangasmetsää. Metsässä on runsaasti lahoppuuta. Puustossa on myös järeitä haaparyhmiä. Aluskasvillisuudessa kasvaa pääosin tuoreen lehdon lajistoa.

Alueella havaittuja uhanalaisia ja harvinaisia lajeja

Haapariippusammal (VU), mesipillikääpä (NT), peikonnahka (NT), kaarnakääpä (NT), rusokantokääpä (NT). Alueelta on löydetty paljon myös muita harvinaisia vanhaa metsää indikoivia kääpälajeja, kuten ruostekääpä, harjasorakas ja punakerikääpä. Alueella tai sen reunamilla on havaittu metsäkanalinnuista metso (dir) ja pyy (dir), jotka ovat EU:n lintudirektiivin lajeja.

Luonto-, maisema- ja virkistysarvot

Tungträskin metsä kuuluu valtakunnalliseen vanhojen metsien suojeluohjelmaan sekä Natura 2000 –verkostoon. Suojelualueen lehtokasvillisuus ja kääpälaisto on edustavaa ja vaateliasta.

Suojelupäätös

Osa alueesta (3 ha) suojeltu 17.10.2008 (Uudenmaan ympäristökeskus). Valtio on hankkinut loput metsäalueesta omistukseensa suojelutarkoituksessa.

Maankäyttösuositus

SL

Lähteet ja lisätiedot

Savola, K. 2006: Tungträsketin metsän kääpäselvitys. Metsähallitus. 8 s.

Kuva: Suojelualan metsässä on runsaasti lahopuuta.